

SAMÞYKKT

um fráveitur í Húnaþingi vestra.

1. gr.

Samþykkt þessi gildir um fráveitu Húnaþings vestra, eins og hún er skilgreind í 3. tölul. 1. mgr. 3. gr. laga nr. 9/2009, um uppbyggingu og rekstur fráveitna og nær til allra fasteigna, íbúðarhúsnæðis, sumarbústaða, stofnana og atvinnustarfsemi í sveitarfélaginu. Þéttbýli sem um ræðir í samþykkt þessari eru Hvammstangi, Laugarbakki, Reykjaskóli og Borðeyri. Samþykktin nær til allra fráveitna, þar með talið allra mannvirkja sem reist eru til meðhöndlunar eða flutnings á frárennsli, svo sem rotþróa með siturlögn, annarra hreinsivirkja, set- og sandskilja, fellitanka og olíu- og fitugildra.

Kröfur um söfnun, hreinsun og losun frárennslis byggjast á lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, lögum nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna og reglugerða um fráveitur og skólþ, um meðhöndlun seyru, um varnir gegn mengun vatns og um varnir gegn mengun grunnvatns.

Samþykktin gildir jafnt um fráveitur í eigu sveitarfélagsins og fráveitur í eigu annarra.

Rekstur fráveitu er háður starfsleyfi heilbrigðisnefndar Norðurlands vestra í samræmi við lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og reglugerða settra samkvæmt þeim lögum.

Samkvæmt lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir hefur heilbrigðisnefnd Norðurlands vestra eftirlit með framkvæmd samþykktar þessarar.

2. gr.

Markmið samþykktar þessarar er að:

- afmarka skyldur sveitarfélagsins hvað varðar fráveitumál og fráveituframkvæmdir,
- tryggja uppbyggingu og starfrækslu fráveitna þannig að frárennsli valdi sem minnstum óæskilegum áhrifum á umhverfið,
- skýra réttindi og skyldur eigenda og notenda fráveitna og
- stuðla að hagkvæmni í uppbyggingu og starfrækslu fráveitna.

3. gr.

Fráveita Húnaþings vestra er B-hluta fyrirtæki í eigu Húnaþings vestra. Húnaþing vestra ber ábyrgð á uppbyggingu og rekstri fráveitna í þéttbýli í Húnaþingi vestra í samræmi við 1. og 2. mgr. laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna og kostar framkvæmdir við þær. Sveitarstjórn ákveður framkvæmdir við fráveitur og veitir til þess fé í fjárhagsáætlun. Starfssvæði fráveitu sveitarfélagsins fer eftir ákvörðun sveitarstjórnar og í samræmi við ákvæði laga og reglugerða þar um.

Framkvæmda- og umhverfissvið fer með rekstur fráveitna sveitarfélagsins í umboði sveitarstjórnar og hefur umsjón með hönnun og framkvæmdum fráveitna.

4. gr.

Í þéttbýli skulu hús tengd sameiginlegri fráveitu sem rekin er af fráveitu Húnaþings vestra.

Fyrir stök hús í þéttbýli sem vegna landfræðilegrar stöðu er ekki hægt að tengja inn á sameiginlega fráveitu getur heilbrigðisnefnd veitt leyfi til að setja niður stakt hreinsivirki, svo sem rotþró með siturlögn eða annan hreinsibúnað, sem nefndin samþykkir.

Í dreifbýli þar sem fjöldi húsa er u.þ.b. 20 á hverja 10 ha skal sveitarstjórn sjá til þess að skólpi sé safnað á kerfisbundinn hátt með safnkerfi, stofnlögnum og sameiginlegu hreinsivirki sbr. 3. mgr. 4. gr. laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna.

Þar sem eru húsaþyrpingar með færri húsum en skv. 3. mgr. skal leitast við að samnýta fráveitur til hreinsunar skólps.

Fráveita frá salernum í gripahúsum, tómsundabúskap og hesthúshverfum, ásamt sigvatni frá haughúsum, skolvatni frá þvottastöðum o.þ.h., skal leidd í hreinsivirki, svo sem rotþró með siturlögn. Þar sem við á skal leiða fituríkt fráveituvatn um fituskilju t.d. frá mjólkurhúsum.

Atvinnustarfsemi í dreifbýli sem ekki getur tengst safnkerfi og sameiginlegu hreinsikerfi, en losar meira en 50 þe skal reka eigið hreinsivirki, svo sem rotþró með siturlögn, sem heilbrigðisnefnd samþykkir.

Í skipulagðri frístundabyggð skal landeigandi eða félag í frístundabyggð koma á fót sameiginlegri fráveitu með hreinsivirki, þar sem fjöldi húsa er u.þ.b. 20 á hverja 10 ha.

Fyrir stök hús í dreifbýli sem ekki geta tengst sameiginlegri fráveitu skal húseigandi koma fyrir stöku hreinsivirki, svo sem rotþró með siturlögn, sem heilbrigðisnefnd samþykkir.

5. gr.

Fráveita Húnaþings vestra veitir frárennsli, sem getur verið húsaskólp, iðnaðarskólp, ofanvatn, frárennslisvatn hitaveitu, kælivatn og ræsisvatn, um fráveitulagnir frá byggð til viðtaka.

Einföld fráveita veitir skólpi og ofanvatni saman í einni fráveitulögn en tvöföld fráveita veitir skólpi og ofanvatni í tveimur aðskildum fráveitulögnum.

Sveitarfélagið á allar holræsalagnir fráveitu, útrásir, stofnræsi, götuholræsi, ofanvatnsræsi í götum og opnum svæðum og götufræræsi að fráræsum húseigna. Enn fremur allan fráveitubúnað, brunna, niðurföll, hverfisrotþrær, dælustöðvar og hreinsistöðvar.

Fráræsi húseigna er eign húseiganda og endar í tengibrunni sem er eign lóðarhafa við lóðarmörk að aðliggjandi götu þar sem fráveita sveitarfélagsins tekur við. Á lóðarblaði skal koma fram staðsetning og tengikóti á stút við lóðarmörk.

6. gr.

Þar sem fráveita Húnaþings vestra er fyrir hendi, skal húseigendum séð fyrir tengingu frá fráveitukerfi að heimæðum húseigna. Þar sem fráveitan liggur um lóðir skal séð fyrir tengigreini á holræsalögn. Rekstrar- og framkvæmdasvið Húnaþings vestra ákveður legu götuholræsa og tengigreina ásamt tengikótum.

Sveitarfélaginu er heimilt að tengja stök hús í þéttbýli við stakt hreinsivirki eða annan hreinsibúnað, sem heilbrigðisnefnd samþykkir. Umræddur hreinsibúnaður er eign sveitarfélagsins, á ábyrgð þess og hluti af fráveitu sveitarfélagsins, sbr. einnig 8. gr.

7. gr.

Sérhverjum eiganda fasteignar á starfssvæði fráveitu Húnaþings vestra, þar sem fráveita liggur, er skylt á sinn kostnað að annast lagningu og viðhald heimæðar frá húseign sinni og tengja við fráveituna í samræmi við lóðaruppdrátt, byggingarskilmála eða önnur fyrirmæli sem gefin eru.

Húseigendur skulu halda skólpi, ofanvatni og bakrennslisvatni hitaveitu aðskildu í tvöfaldri fráveitulögn og tengja hana fráveitu sveitarfélagsins, hvort sem hún er einföld eða tvöföld. Að öðru leyti gilda ákvæði reglugerðar um fráveitur og skólp.

8. gr.

Þegar ekki er unnt að ná nægilegum halla á fráræsi húseignar að fráveitu sveitarfélagsins skal húseigandi leiða fráveituvatn frá húseigninni að stöku hreinsivirki eða annan hreinsibúnað sem heilbrigðisnefnd samþykkir, eða safnrunni þannig staðsettum að hægt sé að veita fráveituvatni frá honum í fráveitu sveitarfélagsins. Hafi fráveita ekki verið komin þegar húseign var byggð skal húseigandi kosta og tengja fráveitu húseignar sinnar við fráveitu sveitarfélagsins.

9. gr.

Óheimilt er að losa í fráveitu sveitarfélagsins hvers kyns spilliefni, t.d. olíur, bensín, lífræn leysiefni og lyf, föst efni eða annað það sem skemmt getur eða truflað rekstur fráveitukerfisins eða skaðað viðtaka eða hreinsistöðvar. Um mengunarvarnir fer samkvæmt ákvæðum laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og reglugerða settra samkvæmt þeim. Draga skal úr magni lífræns úrgangs og fasts úrgangs inn á fráveitukerfi eftir fongum, t.d. með því að hafa ristar á niðurföllum, sandskiljur eða slógbrunna.

10. gr.

Eigendum fasteigna er skylt að hlíta því að lagnir fráveitu sveitarfélagsins séu lagðar um lóðir þeirra eða lönd og fram fari á þeim nauðsynlegt viðhald og hreinsun. Sveitarfélaginu er skylt að halda raski í lágmarki og ganga snyrtilega um og færa allt til fyrra horfs eins og við verður komið.

11. gr.

Þar sem hætta er talin á að fráveituvatn frá fráveitu sveitarfélagsins flæði til baka um fráráslagnir frá húseignum vegna ofanvatns eða hárrar grunnvatnsstöðu skulu húseigendur koma fyrir á sinn kostnað sjálfvirkum flóðlokum við gólfniðurföll.

12. gr.

Þar sem sveitarstjórn nýtir ekki heimild sína í dreifbýli skal landeigandi sjá til þess að skólp sé hreinsað og koma á safnkerfi, stofnlögnum og sameiginlegu hreinsivirki eftir því sem nánar er kveðið á um í deiliskipulagi. Þar sem ekki er til staðar sameiginleg fráveita skal frárennsli einstakra húsa veitt í hreinsivirki. Ganga skal frá fráveitum í samræmi við kröfur heilbrigðisnefndar Norðurlands vestra til íbúða- og frístundabyggðar eða viðkomandi atvinnustarfsemi. Húseigandi eða viðkomandi rekstraraðili er í slíkum tilvikum eigandi fráveitu og kostar uppsetningu hennar, s.s. niðurstetningu og annan frágang rotþróa, siturlagna og lagna svo og viðhald þeirra.

Sveitarstjórn getur sett sérstakar reglur um stuðning við framkvæmdirnar.

Rotþrær skulu uppfylla kröfur og leiðbeiningar Umhverfisstofnunar um stærð og siturlagnir og vera samþykktar af heilbrigðisnefnd. Önnur hreinsivirki, sem geta hreinsað fráveituvatn jafn vel eða betur en rotþrær og siturlagnir, skulu samþykktar af Umhverfisstofnun eða heilbrigðisnefnd, eftir því sem við á.

Land- eða húseigandi leggur til fráveitu eða hreinsivirki, svo sem rotþró með siturlögn, sem samþykkt er af byggingarfulltrúa. Gerð, stærð og hönnunarforsendur fráveitu eða rotþróar og siturlagna er háð samþykki heilbrigðisnefndar Norðurlands vestra og skulu vera í samræmi við leiðbeiningar Umhverfisstofnunar.

Þar sem fleiri hús eða húsapýrpingar eru tengd inn á rotþrær og siturlagnir eða önnur hreinsivirki skal staðsetning vera í samræmi við deiliskipulag.

Aðgengi stórra bíla til tæminga á hreinsivirkjum, svo sem rotþróum, skal vera gott.

Rotþrær og siturlagnir og önnur hreinsivirki skal sýna á afstöðuteikningum og á lagnateikningum húsa.

Í rotþró og önnur stök hreinsivirki skal leiða skólp, baðvatn og þvottavatn úr öllum niðurföllum innanhúss. Ekki skal leiða afrennsli frá ofnum eða afbræðslukerfum, heitum pottum, þakvatn eða annað yfirborðsvatn í rotþró og önnur stök hreinsivirki. Heimilt er að leiða sturtuvatn gegnum síur í aftasta hólf rotþróar.

Húnaþing vestra skal halda skrá yfir öll stök hreinsivirki í sveitarfélaginu, svo sem rotþrær og siturlagnir þeirra, og sjá um reglubundna tæmingu þeirra eftir þörfum að mati heilbrigðisnefndar.

Komi til bilana eða stíflna milli tæminga bera eigendur viðkomandi hreinsivirkja ábyrgð á að láta tæma þrærnar, hreinsa og gera við á eigin kostnað.

13. gr.

Þegar tengja skal fráveitu húseigna við fráveitu sveitarfélagsins eða veita fráveituvatni frá þeim um hreinsivirki í einkaeigu, svo sem rotþró með siturlögn, skal sækja um það til byggingarfulltrúa sveitarfélagsins á þar til gerðum eyðublöðum. Umsóknir skulu undirritaðar af húseigendum eða fullgildum umboðsmönnum þeirra og pípulagningameistara sem verkið á að vinna.

Umsóknum skulu fylgja teikningar af fráveitulögnum húsa og lóða sem tengja á fráveitu sveitarfélagsins. Umsóknum um hreinsivirki, svo sem rotþrær með siturlögnum, skulu fylgja teikningar sem sýni gerð þeirra, stærð og staðsetningu, meðal annars m.t.t. lóðamarka, auk teikninga af fráveitulögnum húsa og lóða.

Ef um er að ræða endurnýjun fráveitulagna innan lóðar, skal húseigandi sækja um heimild byggingarfulltrúa vegna framkvæmdarinnar og leggja fram teikningar af fyrirhugaðri breytingu eða endurnýjun. Byggingarfulltrúi getur krafist ábyrgðar pípulagningarmeistara vegna verksins.

14. gr.

Teikningar skulu fylgja almennum reglum um hönnun fráveitulagna í húsum, sbr. byggingarreglugerð og byggingarskilmála. Allt efni skal standast kröfur um efni og vinnu sem gerðar eru á hverjum tíma.

15. gr.

Byggingarfulltrúi sveitarfélagsins skal hafa eftirlit með því að fráveitulagnir frá húseignum séu lagðar samkvæmt samþykktum teikningum. Áður en lagnir eru huldar skal einnig taka út og viðurkenna fráveitu frá húseignum og tengingar þeirra við fráveitu sveitarfélagsins eða rotþrær og siturlagnir.

16. gr.

Húseigendum er skylt að halda vel við fráveitulögnum húseigna sinna og gæta þess að þær stíflist ekki.

17. gr.

Hverja rotþró skal hreinsa og tæma eftir þörfum, eigi sjaldnar en annað hvert ár og skal húseigandi tryggja greiðan aðgang að þeim. Hreinsun fer fram á vegum Húnaþings vestra eða þess aðila sem falin er framkvæmd verksins. Eingöngu aðilar með starfsleyfi til flutnings og hreinsunar á seyru samkvæmt ákvæðum reglugerðar um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirliti, mega annast framkvæmdina.

18. gr.

Húnaþing vestra ábyrgist alla meðhöndlun seyru í sveitarfélaginu í samræmi við reglugerð, þ.e. seyru losun úr minni hreinsivirkjum, svo sem rotþró, ásamt flutningi, endurnýtingu eða förgun. Heilbrigðisnefnd Norðurlands vestra hefur eftirlit með starfsemi.

Húnaþingi vestra er heimilt að fela öðrum aðilum meðhöndlun seyru, enda hafi viðkomandi starfsleyfi heilbrigðisnefndar.

Umráðamenn eða eigendur fráveitna geta falið öðrum en Húnaþingi vestra meðhöndlun seyru, enda framvísi þeir samningi að lágmarki til þriggja ára í senn við þjónustuaðila með gilt starfsleyfi heilbrigðisnefndar. Auk tilkynningar til Húnaþings vestra skal umráðamaður eða eigandi fráveitu tilkynna heilbrigðisnefnd Norðurlands vestra um slíkan samning.

19. gr.

Þar sem húseignir í dreifbýli liggja utan vega sem þola ekki umferð hreinsibíla og ekki er kleift að koma þeim að rotþró er tæming rotþró á ábyrgð og umsjón húseigenda. Við slíkar aðstæður getur Húnaþing vestra heimilað eða kveðið á um aðrar fráveitulausnir, svo sem kamar eða þurr-salerni, að höfðu samráði við heilbrigðisnefnd Norðurlands vestra.

20. gr.

Húnaþing vestra skal innheimta stofngjald vegna tengingar og lagningar frárennslislagna frá lóðamörkum húseigenda við holræsakerfi sveitarfélagsins. Gjaldið skal ákveðið í gjaldskrá sem sveitarstjórn setur í samræmi við ákvæði 15. gr. laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna og lætur birta í B-deild Stjórnartíðinda.

Af þeim fasteignum í sveitarfélaginu þar sem tenging er fyrir hendi við mörk fasteignar skal árlega greiða fráveitugjald (holræsagjald), sbr. 14. gr. laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna og skal því varið til þess að standa straum af kostnaði af rekstri og viðhaldi fráveitu sveitarfélagsins.

Álagningarstofn fráveitugjalds skal vera fasteignamat húsa, mannvirkja, lóða og landa, samkvæmt lögum nr. 6/2001 um skráningu og mat fasteigna og samkvæmt lögum nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna.

Álagningarhlutfall skal ákveðið af sveitarstjórn samhliða ákvörðun álagningar annarra fasteignagjalda og fasteignaskatts og kynnt venju samkvæmt.

Sveitarfélagið getur nýtt sér heimild í 7. mgr. 15. gr. laga nr. 9/2009 um niðurfellingu eða lækkun gjalda hjá tekjulágum elli- og örorkulífeyrisþegum.

Fráveitugjald greiðist af skráðum eiganda fasteignar ef um eignarlóð er að ræða en af leigutaka ef um leigulóð er að ræða og bera þessir aðilar ábyrgð á greiðslu gjaldsins.

Gjalddagar fráveitugjalds skulu vera þeir sömu og sveitarstjórn ákveður fyrir fasteignagjöld og skal innheimtu þess hagað á sama hátt og innheimtu fasteignagjalda. Álagning fráveitugjalds af nýbyggingum skal hefjast þegar tenging er fyrir hendi við mörk fasteignar.

21. gr.

Húnaþingi vestra er heimilt að innheimta árlegt gjald fyrir hreinsun og tæmingu á rotþróm og öðrum stökum hreinsivirkjum sem ekki eru tengd fráveitu sveitarfélagsins. Gjöld mega aldrei vera hærri en sem nemur rökstuddum kostnaði við veitta þjónustu eða framkvæmd eftirlits með einstökum þáttum. Í gjaldskrá er heimilt að sundurliða gjöld miðað við kostnað af einstökum þáttum til skýringar fyrir greiðendur. Gjöld þessi skulu ákveðin með sérstakri gjaldskrá í samræmi við ákvæði laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, sbr. og ákvæði 23. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs. Gjaldskrána skal birta í B-deild Stjórnartíðinda. Gjaldið skal innheimt á sama hátt og fasteignagjöld til sveitarfélagsins. Sveitarfélaginu er heimilt að innheimta aukagjald þar sem um óvenju mikinn kostnað er að ræða við hreinsun og tæmingu rotþróa, eða þegar sérstakar aðstæður krefjast aukinnar þjónustu. Gjald þetta má þó aldrei vera herra en svo að nemi sannanlegum kostnaði við verkið.

22. gr.

Gjöld samkvæmt samþykkt þessari njóta lögveðsréttar í viðkomandi fasteign sem gildir næstu tvö ár eftir gjalddaga, með forgangsrétti fyrir hvers konar samningsveði og aðfararveði, sbr. 3. mgr. 16. gr. laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna.

23. gr.

Um valdsvið og þvingunarúrræði fer samkvæmt XVII. kafla laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Um viðurlög fer samkvæmt XIX. kafla laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Heimilt er að kæra stjórnvaldsákvæðanir samkvæmt þessari samþykkt til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála.

24. gr.

Samþykkt þessi staðfestist hér með samkvæmt 59. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, sbr. 2. mgr. 8. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs, og 10. mgr. 4. gr. laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna, og öðlast þegar gildi. Frá sama tíma fellur úr gildi samþykkt nr. 639/2013 um fráveitur í Húnaþingi vestra.

Umhverfis- og auðlindaráðuneytinu, 18. desember 2020.

F. h. r.

Sigurbjörg Sæmundsdóttir.

_____
Agnar Bragi Agnarsson.